

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 9 квітня 2024 р. № 420
Київ

Про затвердження Положення про ліцей безпекового спрямування та національно-патріотичного виховання

Відповідно до [статті 35](#) Закону України “Про повну загальну середню освіту” Кабінет Міністрів України **постановляє**:

Затвердити [Положення про ліцей безпекового спрямування та національно-патріотичного виховання](#), що додається.

Прем'єр-міністр України

Д. ШМИГАЛЬ

Інд. 29

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 9 квітня 2024 р. № 420

ПОЛОЖЕННЯ
про ліцей безпекового спрямування та національно-патріотичного виховання

Загальна частина

1. Це Положення визначає організацію діяльності ліцею безпекового спрямування та національно-патріотичного виховання (далі - ліцей), його завдання, структуру, склад, права та обов'язки учасників освітнього процесу.

2. Метою утворення ліцею є організація освітнього процесу ліцеїстів для здобуття ними профільної середньої освіти відповідно до їх освітніх потреб, здібностей, обумовлених орієнтацією на майбутню професію, зокрема в органах сектору безпеки і оборони.

3. Ліцей є закладом спеціалізованої освіти, що забезпечує здобуття профільної середньої освіти, формування в молодого покоління високої патріотичної свідомості, забезпечення всебічного гармонійного розвитку особистості, формування в ліцеїстів поваги до законодавства та готовності до служіння українському народові з метою подальшого проходження служби в органах сектору безпеки і оборони.

4. Ліцей у своїй діяльності керується [Конституцією](#) та законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, іншими нормативно-правовими актами, цим Положенням і статутом ліцею.

5. Рішення про утворення, реорганізацію, ліквідацію чи перепрофілювання (зміну типу) ліцею приймається МВС і центральними органами виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ, як засновниками, а в разі, коли ліцей утворюється як структурний підрозділ закладу вищої освіти, що належить до сфери управління одного із зазначених центральних органів виконавчої влади, то рішення про його утворення приймається цим закладом вищої освіти згідно із законодавством за погодженням із Міністром внутрішніх справ у межах асигнувань, передбачених для них у державному бюджеті на відповідний рік.

6. Основними завданнями ліцею є:

забезпечення права громадян на доступність і безоплатність здобуття повної загальної середньої освіти;

виконання вимог державних стандартів, підготовка ліцеїстів для подальшого вступу до закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, вищих військових навчальних закладів, закладів професійної (професійно-технічної) освіти із специфічними умовами навчання та інших закладів освіти;

формування в ліцеїстів компетентностей, визначених відповідними державними стандартами, розвиток їх здібностей, наукового світогляду, усвідомлення необхідності додержання [Конституції](#) та законів України, захисту суверенітету і територіальної цілісності України;

утвердження поваги до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства;

виховання в ліцеїстів поваги до державної мови та державних символів, національних, історичних, культурних цінностей України, дбайливого ставлення до історико-культурного надбання України та навколишнього природного середовища;

організація вивчення ліцеїстами профільних навчальних предметів (інтегрованих курсів).

7. Ліцей провадить освітню діяльність за умов наявності ліцензії, виданої відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності в установленому законодавством порядку.

8. На навчання до ліцею на підставі направлення органів сектору безпеки і оборони приймаються діти військовослужбовців, поліцейських, осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, інших працівників органів сектору безпеки і оборони (зокрема звільнених з військової служби, служби цивільного захисту, служби в поліції), насамперед діти тих, що загинули (померли) чи зникли безвісти, стали особами з інвалідністю внаслідок поранення (контузії, травми, каліцтва) під час виконання службових обов'язків, пов'язаних із їх безпосередньою участю в здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації проти України; що брали та беруть безпосередню участь у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації проти України; учасників бойових дій органів сектору безпеки і оборони, які придатні за станом здоров'я і закінчили 9 клас закладу загальної середньої освіти в рік вступу.

9. Вимоги, яким повинні відповідати кандидати на навчання в ліцеї, та порядок зарахування кандидатів на навчання в ліцеї визначаються [правилами відбору та прийому на навчання до ліцею](#), затвердженими засновником ліцею.

Управління ліцеєм

10. Безпосереднє керівництво ліцеєм здійснюється директором (керівником) ліцею.

11. Посаду директора (керівника) ліцею може обіймати особа, яка є громадянином України, вільно володіє державною мовою, має вищу освіту ступеня не нижче магістра, стаж педагогічної та/або науково-педагогічної роботи не менше трьох років, організаторські здібності, стан фізичного і психічного здоров'я якої не перешкоджає виконанню професійних обов'язків, яка пройшла конкурсний відбір та визнана переможцем конкурсу відповідно до [Закону України](#) "Про повну загальну середню освіту".

12. Директор (керівник) ліцею призначається на посаду засновником ліцею за результатами конкурсу.

Організація проведення конкурсу на посаду директора (керівника) ліцею здійснюється відповідно до [Закону України “Про повну загальну середню освіту”](#) та положення про конкурс, затвердженого МВС.

Під час дії правового режиму воєнного стану засновник ліцею має право продовжити без проведення конкурсу строк дії строкового трудового договору (контракту), укладеного з директором (керівником) ліцею, але не більше ніж на шість місяців з дня припинення чи скасування воєнного стану.

13. Директор (керівник) ліцею забезпечує здійснення контролю за морально-психологічним станом, індивідуальною підготовкою, трудовою, виконавською дисципліною колективу ліцею, якістю та повнотою виконання освітніх програм, станом виховної, методичної, організаційної роботи, збереженням майна ліцею та ефективністю його використання, а також охороною державної таємниці, захистом інформації з обмеженим доступом і технічним захистом інформації.

14. Директор (керівник) ліцею підпорядковується засновнику ліцею.

15. Права, обов'язки та відповідальність директора (керівника) ліцею визначаються Законами України [“Про освіту”](#), [“Про повну загальну середню освіту”](#), колективним договором, строковим трудовим договором (контрактом) і статутом ліцею.

16. Директор (керівник) ліцею в межах своїх повноважень видає накази, доручення, розпорядження, обов'язкові до виконання особовим складом ліцею.

17. Для забезпечення управління освітнім та виховним процесом, організації повсякденної діяльності ліцею в його штаті (штатному розписі) передбачаються посади заступників директора (керівника) ліцею відповідно до типових штатних нормативів.

18. Організаційна структура та чисельність працівників ліцею визначаються його штатом (штатним розписом), розробленим в установленому законодавством порядку на основі типових нормативів, затверджених засновником ліцею.

19. До основних структурних підрозділів ліцею, які проводять підготовку ліцеїстів, зокрема, належать позашкільний підрозділ, пансіон, кафедри з окремих освітніх галузей, навчальних предметів (інтегрованих курсів), лабораторії, підрозділи з питань інноваційної діяльності, бібліотека.

20. До складу ліцею може входити філія як його територіально відокремлений структурний підрозділ.

21. У ліцеї можуть діяти:

органи самоврядування працівників ліцею;

органи батьківського самоврядування;

органи учнівського самоврядування.

Інші органи громадського самоврядування учасників освітнього процесу можуть утворюватися і діяти відповідно до статуту ліцею.

Учасники освітнього процесу

22. Учасниками освітнього процесу в ліцеї є:

ліцеїсти;

педагогічні працівники;

інші працівники ліцею;

батьки або особи, які їх замінюють, інші законні представники ліцеїстів.

23. Склад ліцею поділяється на постійний і перемінний.

24. До постійного складу ліцею належать працівники, призначені на посади у структурних підрозділах ліцею, що забезпечують його діяльність, зокрема організацію освітнього процесу.

25. Комплектування постійного складу ліцею здійснюється в установленому законодавством порядку.

26. На посади працівників ліцею можуть відряджатися особи, які проходять службу в органах сектору безпеки і оборони, відповідно до переліків посад, затверджених указами Президента України.

27. Цивільні особи призначаються на посади педагогічних та інших працівників ліцею і звільняються з цих посад наказами директора (керівника) ліцею відповідно до вимог законодавства.

28. Права і обов'язки працівників ліцею визначаються законодавством, колективним договором, трудовим договором і статутом ліцею.

29. За досягнення високих результатів в освітній діяльності (методичній, виховній роботі) особи з числа працівників ліцею можуть бути представлені до нагородження державними нагородами, медалями, знаками, грамотами, до присудження державних премій, почесних звань і відзнак та інших видів заохочення.

30. Посадові інструкції працівників ліцею розробляються в установленому законодавством порядку та затверджуються директором (керівником) ліцею.

31. Обсяг педагогічного навантаження розподіляється та затверджується наказом директора (керівника) ліцею за погодженням із профспілковим комітетом залежно від кількості годин, передбачених навчальними планами, наявної кількості педагогічних кадрів та інших конкретних умов, що склалися в ліцеї, та відповідно до [Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти](#), затвердженої наказом МОН від 15 квітня 1993 р. № 102.

32. Атестація педагогічних працівників ліцею здійснюється в установленому законодавством порядку.

33. До перемінного складу ліцею належать ліцеїсти. Чисельність перемінного складу ліцею визначається спроможністю ліцею провадити освітню діяльність відповідно до ліцензії та фінансових можливостей засновника ліцею.

34. Особам, які зараховуються на навчання до ліцею, наказом директора (керівника) ліцею присвоюється навчальне звання “ліцеїст” і видається посвідчення встановленого засновником ліцею зразка.

35. Права і обов’язки ліцеїстів визначаються Законами України “Про освіту”, “Про повну загальну середню освіту”, іншими актами законодавства та статутом ліцею.

36. Ліцеїсти відповідно до статуту ліцею, правил внутрішнього розпорядку, що затверджуються директором (керівником) ліцею, можуть залучатися до чергувань, а також до самообслуговування, різних видів іншої суспільно корисної праці з урахуванням віку і фізичних можливостей за умови дотримання норм і правил особистої гігієни та охорони здоров’я.

37. Ліцеїсти під час навчання безоплатно цілодобово проживають у спеціально обладнаних приміщеннях ліцею (пансіонах) (особи жіночої статі - в окремих спеціально обладнаних приміщеннях), здобувають повну загальну середню освіту та забезпечуються за рахунок засновника ліцею харчуванням, форменим одягом та іншим речовим майном.

Організація проживання ліцеїстів у пансіонах забезпечується відповідно до [Порядку проживання та утримання учнів у пансіонах закладів освіти](#), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2021 р. № 1131 (Офіційний вісник України, 2021 р., № 88, ст. 5655).

38. Харчування ліцеїстів здійснюється за нормами, визначеними законодавством для ліцеїстів військових формувань, правоохоронних органів, і в порядку організації харчування, передбаченому для закладів освіти.

39. Ліцеїсти забезпечуються медичним обслуговуванням.

40. Колегіальним органом управління ліцею є педагогічна рада. Головою педагогічної ради ліцею є його директор (керівник).

До складу педагогічної ради входять директор (керівник) ліцею, його заступники, усі педагогічні працівники, старші вихователі, вихователі, практичні психологи, бібліотекарі та голова органу батьківського самоврядування.

41. Педагогічна рада ліцею розглядає питання, віднесені до її повноважень Законами України “Про освіту”, “Про повну загальну середню освіту”, статутом ліцею. Порядок утворення та функціонування педагогічної ради визначається положенням, затвердженим директором (керівником) ліцею.

42. Робота педагогічної ради ліцею планується і проводиться відповідно до потреб освітнього процесу. Засідання педагогічної ради ліцею проводяться з урахуванням потреб освітнього процесу, але не рідше ніж чотири рази на рік. Рішення ухвалюються більшістю голосів членів педагогічної ради, оформлюються протоколами, вводяться в дію наказом директора (керівника) ліцею.

43. Вищим колегіальним органом громадського самоврядування ліцею є загальні збори (конференція) колективу ліцею. Порядок, періодичність скликання і повноваження загальних зборів (конференції) колективу ліцею визначаються статутом ліцею. Загальні збори (конференція) колективу ліцею скликаються не менше одного разу на рік.

Загальні збори (конференція) колективу ліцею заслуховують звіт директора (керівника) ліцею про роботу, оцінюють його діяльність і за результатами оцінки можуть ініціювати проведення позапланового інституційного аудиту, розглядають питання щодо освітньої та фінансово-господарської діяльності.

44. Батьки або особи, які їх замінюють, інші законні представники ліцеїстів відповідають за життя, здоров'я і поведінку ліцеїстів під час канікулярної відпустки та перебування їх за межами ліцею.

45. Права і обов'язки працівників ліцею регулюються законодавством, правилами внутрішнього розпорядку ліцею.

Організація освітнього процесу

46. Основною структурною одиницею ліцею є навчальна група (клас), кількість ліцеїстів у якій не повинна перевищувати 30 осіб. Паралельні навчальні групи (класи) складають курс. У ліцеї формуються такі курси: I курс - 10 клас; II курс - 11 клас (із 2027 року III курс - 12 клас).

47. Зарахування до ліцею відбувається на конкурсній основі за результатами вступних випробувань з урахуванням результатів медичного огляду та психологічного обстеження у визначеному законодавством порядку.

48. На підставі рішення приймальної комісії директор (керівник) ліцею видає наказ про зарахування осіб до ліцею, який доводиться до відома ліцеїстів, батьків або осіб, які їх замінюють, інших законних представників ліцеїстів.

49. Освітній процес у ліцеї здійснюється державною мовою.

50. Ліцей організовує свою діяльність відповідно до перспективного та річного планів роботи, в яких відображаються основні напрями його діяльності, визначаються перспективи розвитку.

Ліцей також може розробляти, удосконалювати та впроваджувати нові освітні технології та форми організації освітнього процесу.

51. Основним документом, що регулює освітній процес, є освітня програма ліцею, підготовлена на основі типових освітніх програм, розроблених і затверджених МОН, із конкретизацією варіативної частини і визначенням профілю навчання.

52. На основі освітньої програми ліцею педагогічна рада складає, а директор (керівник) ліцею затверджує річний навчальний план (один або кілька), в якому конкретизується перелік навчальних предметів (інтегрованих курсів), обов'язкових до вивчення, вибіркових (за вибором ліцеїстів) освітніх компонентів, зокрема профільних навчальних предметів, курсів, інтегрованих курсів, і кількість навчальних годин на тиждень та/або кількість годин на навчальний рік.

53. Освітній процес у ліцеї організовується за програмами, підручниками та навчальними посібниками, яким надано гриф МОН, із використанням науково-методичної літератури, дидактичних матеріалів, педагогічних технологій, що забезпечують здобуття освіти на рівні державних стандартів, виконання інших завдань, передбачених цим Положенням.

54. Ліцей обирає форми, засоби і методи навчання та виховання відповідно до [Закону України](#) “Про повну загальну середню освіту” та цього Положення.

55. У процесі освітньої діяльності, виконання ліцеїстами розпорядку дня та залучення їх до чергувань особлива увага приділяється розвитку в них необхідних для професії рис, зокрема чесності, дисциплінованості, витривалості, стійкості, відповідальності, готовності до подолання труднощів.

56. Під час організації освітнього процесу в ліцеї проводяться факультативні, консультаційні та додаткові заняття загальноосвітнього характеру, заняття у спортивних секціях, гуртках, спортивні змагання, екскурсії, здійснюються культурно-мистецькі заходи тощо.

57. Національно-патріотичне виховання ліцеїстів здійснюється безпосередньо у процесі ознайомлення їх із традиціями українського народу, історією України, а також під час набуття ліцеїстами теоретичних знань та практичних навичок під час вивчення навчального предмета “Захист України”.

58. Ліцеїсти можуть залучатися до участі у військових парадах, військово-патріотичних заходах відповідно до наказів, розпоряджень, доручень директора (керівника) ліцею, погоджених із засновником ліцею.

59. На початку нового навчального року всі учасники освітнього процесу ліцею ознайомлюються з правилами внутрішнього розпорядку ліцею під підпис.

Навчальний рік у ліцеї починається 1 вересня і закінчується не пізніше 1 липня наступного року з урахуванням перебування ліцеїстів у літньому польовому навчальному таборі (навчальної практики).

Під час дії правового режиму воєнного стану тривалість навчального року, дата його початку та/або закінчення визначаються Кабінетом Міністрів України.

60. Структура навчального року та навчального тижня встановлюється в межах часу, передбаченого освітньою програмою ліцею.

61. Тривалість навчального року визначається з урахуванням виконання навчальних програм з усіх навчальних предметів, але не може бути менше ніж 175 робочих днів (без урахування часу, необхідного для складення державної підсумкової атестації).

62. Тривалість канікул для ліцеїстів протягом навчального року має становити не менше ніж 30 календарних днів.

63. Тривалість уроку становить 45 хвилин, перерв між уроками - 10 хвилин, тривалість однієї з перерв (великої) - 20 хвилин (для ліцеїстів - другий сніданок).

64. Щоденна кількість і послідовність навчальних занять визначаються розкладом уроків, що складається відповідно до освітньої програми, із дотриманням педагогічних, санітарно-гігієнічних вимог і затверджується директором (керівником) ліцею.

65. Час на виконання завдань для самостійної підготовки визначається санітарним регламентом для закладів загальної середньої освіти.

66. Час для проведення факультативних, консультаційних, додаткових занять, самостійної підготовки визначається розпорядком дня ліцею. Зміст, обсяг і характер завдань для самостійної підготовки з кожного навчального предмета визначаються педагогічним працівником відповідно до педагогічних і санітарно-гігієнічних вимог з урахуванням індивідуальних особливостей ліцеїстів.

67. Під час дії правового режиму воєнного або надзвичайного стану може встановлюватися особливий режим роботи ліцею, який погоджується із засновником ліцею.

68. Поділ навчальних класів на групи для вивчення окремих навчальних предметів у ліцеї проводиться згідно з нормативами, установленими МОН. Для вивчення навчальних предметів, інтегрованих курсів, зокрема вибіркових, можуть формуватися та функціонувати міжкласні групи, до яких включаються ліцеїсти різних навчальних класів (груп). Ліцеїсти розподіляються між навчальними класами (групами) відповідно до рішення педагогічної ради ліцею.

69. Визначення рівня досягнень ліцеїстів у навчанні здійснюється за 12-бальною шкалою відповідно до критеріїв оцінювання навчальних досягнень ліцеїстів у системі загальної середньої освіти, затверджених в установленому порядку.

70. Результати річного, семестрового, підсумкового оцінювання доводяться до відома ліцеїстів класними керівниками навчальних класів (груп) і зазначаються в документі встановленого зразка (свідоцтві, довідці).

71. Коригування семестрової оцінки здійснюється в порядку, установленому МОН, за заявою ліцеїста, його батьків або осіб, які їх замінюють, інших законних представників ліцеїстів.

72. Переведення, відрахування ліцеїстів здійснюється відповідно до [Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти](#), затвердженого наказом МОН від 16 квітня 2018 р. № 367, та статуту ліцею.

73. Ліцеїсти, які за підсумками річного оцінювання мають початковий рівень досягнень у навчанні (1-3 бали) хоча б з одного навчального предмета, за рішенням педагогічної ради ліцею та згідно з відповідним наказом директора (керівника) ліцею відраховуються з ліцею.

74. Ліцеїсти, які протягом навчального року не засвоїли навчальної програми, порушували правила внутрішнього розпорядку, моральні та етичні норми поведінки, обов'язки ліцеїста або вчинили протиправні дії, що дискредитують звання ліцеїста, за рішенням педагогічної ради ліцею та згідно з відповідним наказом директора (керівника) ліцею відраховуються з ліцею незалежно від того, на якому курсі вони навчаються.

75. Про відрахування ліцеїста письмово повідомляється органу сектору безпеки і оборони, що направив ліцеїста на навчання, органу управління освіти та службі у справах дітей (щодо дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування) за місцем проживання ліцеїста.

76. Навчання в ліцеї завершується державною підсумковою атестацією, за результатами якої видається документ державного зразка про повну загальну середню освіту.

77. Зміст, форма і порядок проведення державної підсумкової атестації визначаються МОН.

Ліцеїсти після завершення повної загальної середньої освіти, крім державної підсумкової атестації, повинні пройти атестацію з навчальних предметів, визначених відповідним стандартом спеціалізованої освіти. Зміст, форми і порядок атестації в ліцеї затверджуються засновником ліцею.

78. За успіхи в навчанні за рішенням педагогічної ради ліцею ліцеїсти I курсу можуть нагороджуватися похвальним листом, а випускники ліцею - похвальною грамотою "За особливі успіхи у вивченні окремих предметів", медалями (золотою медаллю "За високі досягнення у навчанні", срібною медаллю "За досягнення у навчанні") у порядку, встановленому МОН.

Заохочення і відзначення ліцеїстів за спортивні досягнення, творчі здобутки здійснюються згідно з положенням про заохочення та відзначення ліцеїстів, затвердженим рішенням педагогічної ради ліцею.

79. Випускникам ліцею з урахуванням результатів навчання, рівня дисципліни та фізичної підготовки педагогічна рада ліцею надає (у разі потреби) характеристику - рекомендацію для вступу на навчання до закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, що належать до сфери управління МВС, вищих військових навчальних закладів.

Фінансово-господарська діяльність

80. Фінансово-господарська діяльність ліцею провадиться відповідно до Законів України "Про освіту", "Про повну загальну середню освіту", інших нормативно-правових актів.

81. Фінансування ліцею здійснюється за рахунок коштів засновника ліцею та інших джерел, не заборонених законодавством.

82. За ліцеєм на праві оперативного управління засновником ліцею закріплюються будівлі, споруди, в яких розташовані навчальні, житлові, спортивні, адміністративно-господарські приміщення та інше майно, що використовується для організації освітнього процесу та забезпечення розміщення ліцеїстів, їх харчування відповідно до вимог законодавства.

83. Вимоги до матеріально-технічної бази ліцею в частині забезпечення освітнього процесу визначаються нормативами матеріально-технічного забезпечення відповідно до вимог законодавства.

Міжнародне співробітництво

84. Ліцей має право укладати угоди про співробітництво, установлювати прямі зв'язки з органами управління освітою та закладами освіти зарубіжних країн, міжнародними організаціями, фондами, здійснювати міжнародний учнівський та педагогічний обмін у межах освітніх програм і проектів в установленому законодавством порядку.

85. Ліцеїсти та педагогічні працівники ліцею мають право на академічну мобільність, участь у спільних із вітчизняними та/або зарубіжними закладами освіти освітніх програмах в Україні та за кордоном.

Про затвердження Положення про ліцей
безпекового спрямування та національно-
патріотичного виховання
Постанова Кабінету Міністрів України; Положення від
09.04.2024 № 420

Прийняття від **09.04.2024**

Постійна адреса:

<https://zakon.rada.gov.ua/go/420-2024-%D0%BF>

Законодавство України
станом на 15.08.2024

чинний

Публікації документа

- Урядовий кур'єр від 16.04.2024 — № 77
- Офіційний вісник України від 26.04.2024 — 2024 р., № 37, стор. 33, стаття 2306, код акта 124270/2024